

Urodynamisch onderzoek (UDO)

In overleg met uw arts heeft u besloten een urodynamisch onderzoek (UDO) te laten doen. Bij dit onderzoek wordt onderzocht hoe uw blaasfunctie is. Dit kan mede bepalend zijn voor de diagnose en eventuele behandeling.

Deze brochure geeft u informatie over wat een urodynamisch onderzoek inhoudt, hoe dit onderzoek verloopt en wat er van u wordt verwacht.

Wat is een urodynamisch onderzoek?

Urodynamisch onderzoek wordt vaak verricht als u klachten heeft van bemoeilijkt plassen (obstructie) of ongewenst urineverlies (incontinentie). Heeft u in combinatie met plasproblemen nog andere aandoeningen, bijvoorbeeld van het zenuwstelsel? Of is niet duidelijk waardoor uw klachten veroorzaakt worden? Dan kan het urodynamisch onderzoek nader inzicht bieden in de oorzaak van uw probleem. Zo kan dan een gericht behandelingsadvies gegeven worden.

Urodynamisch onderzoek is een onderzoek naar de functie van de lage urinewegen (blaas en afsluitmechanisme). Het is een inwendig onderzoek. Twee dunne slangetjes worden ingebracht via de plasbuis en endeldarm. Hiermee worden metingen verricht van de blaasinhoud, de blaasdruk, de afsluiting van de blaas, het eventuele urineverlies, de uitstroomsnelheid van de urine en de spanning in de bekkenbodemspieren.

De meetresultaten worden met een computer verwerkt. Het onderzoek duurt ongeveer 30 tot 45 minuten.

Vorbereiding

Trek makkelijk zittende kleding aan. Tijdens het onderzoek hoeft u uw bovenlichaam niet te ontbloten: u kunt uw blouse of trui aanhouden.

Voor het onderzoek is het nodig dat u met een volle blaas naar de polikliniek van Gelre ziekenhuizen komt. Dit betekent dat u minimaal twee uur voor het onderzoek niet meer mag plassen. Het is wel van belang dat u intussen blijft drinken.

- Heeft u een blaaskatheter met beenzak? Dan is het niet nodig om een volle blaas te hebben.
- Heeft u een blaaskatheter met een kraantje? Dan moet u (indien haalbaar) de blaas 2 uur voorafgaand aan het onderzoek niet meer ledigen.
- Heeft u een darmstoma? Dan is het raadzaam om een extra stomazakje mee te nemen.
- Vul thuis de mictielijst in en neem hem mee.
- Neem bij klachten van urineweginfectie contact op met polikliniek Urologie.

Wie voert het onderzoek uit?

De verpleegkundige van de polikliniek Urologie voert het onderzoek uit, ook al komt u via de polikliniek gynaecologie.

Verloop van het onderzoek

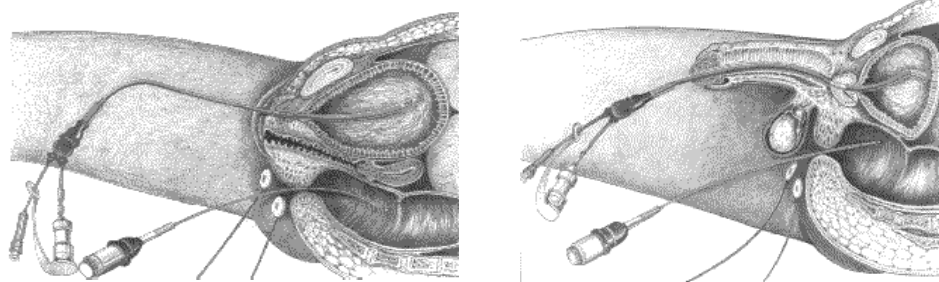
Vóór het onderzoek

Op de afgesproken dag en tijd meldt u zich op de afgesproken polikliniek. Een verpleegkundige wijst u een kleedkamer waar u uw kleding van het onderlichaam kunt uittrekken.

Het onderzoek

U gaat op een speciale onderzoeksbank zitten om uit te plassen. De stroomsnelheid van de urine wordt daarbij gemeten (uroflowmetrie). Daarna gaat u liggen met uw benen gespreid in beensteunen. Vervolgens wordt een dun slangetje (katheter) via de plasbuis in de blaas ingebracht. Zo meet de verpleegkundige hoeveel urine er in uw blaas is achtergebleven na het uitplassen. Deze katheter wordt er ook weer uitgehaald omdat daarmee het onderzoek niet uit te voeren is.

Daarna wordt opnieuw een katheter in de blaas en endeldarm ingebracht. Ook worden er elektrodes naast de anus en op uw bovenbeen geplakt om de bekkenbodem-spierspanning te meten. De blaas wordt langzaam met water gevuld. Tijdens het vullen vraagt de verpleegkundige u enkele malen om te hoesten. Dat is ook om te controleren of de katheters goed liggen. Als u dan urine verliest, wordt dit automatisch genoteerd.

Figuur 1. Doorsnede onderlichaam vrouw en man met katheters in de blaas en het uiteinde van de dikke darm (rectum) en elektroden in de buurt van de anus.

Ook vraagt de verpleegkundige aan u om te vertellen wanneer u aandrang krijgt om te plassen. Als u voelt dat u de plas niet meer kunt ophouden, geeft u dit aan en kunt u uitplassen. De katheter blijft daarbij in de blaas aanwezig. Terwijl u uitplast, wordt de stroomsnelheid van de urine opnieuw gemeten, maar nu samen met de druk in de blaas en de endeldarm.

Aan het einde van het onderzoek worden de katheters verwijderd en kunt u zich weer aankleden. Na het onderzoek kunt u op eigen gelegenheid naar huis gaan. Tegen autorijden bestaat geen bezwaar.

Wat voelt u van het onderzoek?

Het urodynamisch onderzoek is niet pijnlijk. Het inbrengen van de katheters geeft soms even een onaangenaam gevoel.

Complicaties

De kathetertjes kunnen een lichte irritatie van de blaas en plasbuis veroorzaken. U kunt enkele dagen een branderig gevoel hebben tijdens het plassen en vaker naar het toilet moeten. In de urine kunt u soms een bloedspoortje zien. Dit kan geen kwaad. Het is raadzaam om wat extra water te drinken.

Blijven de klachten langer dan een paar dagen bestaan of worden ze juist erger? Dan is het verstandig met uw behandelend arts contact op te nemen. Dat moet u ook doen als u veel pijn houdt of koorts krijgt.

Uitslag van het onderzoek

De uroloog of gynaecoloog bespreekt met u de uitslag van het onderzoek. U krijgt hiervoor een afspraak op de polikliniek.

De resultaten worden vergeleken met uw klachten en de uitkomsten van eventuele andere onderzoeken. Zo wordt duidelijk wat de oorzaak van uw klachten is en welke behandeling bij u past.

Bent u verhinderd?

Bent u door ziekte of een andere reden verhinderd? Neem dan zo spoedig mogelijk contact op met de polikliniek Urologie of Gynaecologie. In uw plaats kan dan een andere patiënt worden geholpen.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze brochure vragen? Neem dan contact op met de polikliniek van uw behandelend arts.

Gelre Apeldoorn, Urologie

- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00 uur
- Tel: 055 - 581 18 14
- Spoed buiten kantooruren via: 055 - 844 63 98

Gelre Zutphen, Urologie

- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00 uur
- Tel: 0575 - 592 816
- Spoed buiten kantooruren via: 0575 - 592 592

Gelre Apeldoorn, Gynaecologie

- maandag t/m vrijdag 8.30 - 16.30 uur
- Tel: 055 - 581 19 20
- Spoed buiten kantooruren via: 055 - 581 86 52

Gelre Zutphen, Gynaecologie

- maandag t/m vrijdag 8.30 - 16.30 uur
- Tel: 0575 - 592 800
- Spoed buiten kantooruren via: 0575 - 592 592

Bron: Voor het samenstellen van deze brochure is gebruik gemaakt van de brochure 'Urodynamisch onderzoek bij bekkenbodemp Problemen' van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) te Utrecht (2000/2006), aangevuld met tekst van Gelre ziekenhuizen, Urologie/ Gynaecologie.